

ПРЕДМЕТ ФІНАНСОВОЇ НАУКИ ЯК ПІЗНАННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСІВ

Михальський Святослав Миколайович

*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
Львівський національний університет імені Івана Франка*

*Науковий керівник: **Кміть Віра Мирославівна***

доктор економічних наук, доцент,

Львівський національний університет імені Івана Франка

Фінанси є економічною категорією, що відображає відносини, пов'язані з утворенням, розподілом та використанням грошових фондів для досягнення певних суспільних та економічних цілей. Вони виконують кілька ключових функцій, серед яких виділяються розподільча, контрольна та стимулююча. Розподільча функція забезпечує перерозподіл ресурсів між різними суб'єктами господарювання, контрольна функція дозволяє відстежувати використання фінансових ресурсів, а стимулююча функція спрямована на створення мотивацій для ефективного використання цих ресурсів [1].

Дослідити роль фінансової науки у вивченні сутності фінансів та їх функцій в економічній системі, а також визначити шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів.

Для дослідження використовувалися методи аналізу економічних джерел, огляд літератури та дослідження сучасних підходів до управління фінансовими ресурсами. Основними матеріалами були наукові праці з теорії фінансів та фінансового управління, а також дослідження світових економістів [2].

Фінансова система складається з декількох основних ланок, таких як державні фінанси, фінанси підприємств, домогосподарств та фінансовий ринок. Державні фінанси охоплюють бюджетну систему, державний борг та інші форми публічних фінансів, що дозволяють уряду здійснювати свої функції, включаючи надання суспільних благ, перерозподіл доходів і регулювання економічної активності. Фінанси підприємств забезпечують мобілізацію та ефективне використання капіталу з метою досягнення стабільної фінансової стійкості та розвитку бізнесу. Домогосподарства, у свою чергу, є основними споживачами та заощаджувачами в економіці, а фінансовий ринок забезпечує інструменти для обміну фінансовими ресурсами між суб'єктами [2].

Предмет фінансової науки полягає не тільки у вивченні процесів руху фінансових ресурсів, але й у розробці інструментів, які можуть впливати на ці процеси. Це включає вивчення способів мобілізації фінансових

ресурсів, їх розподілу та використання у різних сферах економічної діяльності. Наприклад, сучасні дослідження фінансової науки приділяють значну увагу бюджетній політиці, податковому регулюванню, монетарній політиці, а також ролі фінансових установ у стабілізації економіки. Як стверджує дослідник В. Гейц, фінансова система є основним важелем управління економікою, що забезпечує стабільність та підтримку економічного зростання [3].

У сучасних умовах глобалізації фінансова наука відіграє вирішальну роль у дослідженні економічних процесів. Фінанси держави є не лише основним інструментом для регулювання макроекономічної стабільності, але й впливають на всі аспекти соціально-економічного розвитку. Важливим є питання формування ефективних фінансових стратегій, що враховують зміни у світовій економіці, включаючи вплив кризових явищ та розвиток цифрових технологій [3].

Дослідження фінансових систем у різних країнах дозволяє виявити спільні проблеми та запропонувати універсальні підходи до їх вирішення. Наприклад, у багатьох країнах фінансова наука приділяє значну увагу стимулюванню інноваційного розвитку через механізми державної підтримки бізнесу, зниження податкового тягаря та залучення іноземних інвестицій. Такі підходи сприяють посиленню конкурентоспроможності економіки та її інтеграції у світовий ринок [4].

Предмет фінансової науки включає дослідження сутності фінансів, їх функцій та ролі в економічній системі. Вона розглядає фінанси як інструмент розподілу, контролю та стимулювання економічних процесів. Фінансова наука сприяє формуванню ефективної фінансової політики, дозволяє виявити основні закономірності функціонування фінансових систем та виробляти практичні рекомендації щодо підвищення ефективності використання фінансових ресурсів [5].

У дослідженні фінансів важливо враховувати їхню багатогранність, що охоплює не лише економічні, а й соціальні аспекти. Зокрема, державна політика в сфері фінансів значною мірою впливає на рівень добробуту населення та доступність соціальних послуг. Сучасна фінансова система є складним механізмом, який вимагає збалансованого підходу між збереженням фіскальної стабільності та стимулюванням економічного зростання [3].

У рамках глобальної економіки зростає роль інвестицій у розвиток інфраструктури, яка слугує основою для підвищення конкурентоспроможності країн. Наприклад, дослідження показують, що збільшення інвестицій у транспортну інфраструктуру сприяє зростанню національного ВВП [2].

Фінансові кризи, які стали частішими в умовах глобалізації, вимагають від держав вдосконалення механізмів фінансового регулювання. Необхідно посилити нагляд за діяльністю фінансових

установ та розробити заходи для попередження кризових явищ, таких як створення стабілізаційних фондів [1].

Іншим важливим аспектом є розвиток цифрових фінансів. Сучасні фінансові технології, такі як блокчейн і мобільний банкінг, змінюють традиційні моделі ведення бізнесу. Це створює як нові можливості для оптимізації фінансових процесів, так і виклики, пов'язані із забезпеченням кібербезпеки [1].

Список використаних джерел:

1. Алексеев И.И., Беляева Н.Г. Финансовая наука: основы теории та практики. Київ : Финанси України, 2020.
2. Базилевич В.Д. Теория финансов. Київ : Знання, 2018.
3. Дьяченко О.В. Финансовая система та її роль у розвитку економіки. Харків : Видавництво ХНЕУ, 2019.
4. Гейц В.М. Финансовое управление економікою: теория і практика. Львів : ЛНУ, 2021.
5. Samuelson P.A. Economics. New York : McGraw-Hill, 2017.